

УДК 821.161.2
Д36

Дерманський Сашко

Д36 Танок чугайстра : казкова повість / Сашко Дерманський ; худож. Д. Кривонос. — Івано-Франківськ : Видавництво «Магура», 2024. — 160 с. : іл.

ISBN 978-617-8177-25-6

Як хороше в Карпатах! Тут і гриби з ягодами, і височезні смереки, і чугайстри з нявками... Що, не знаєте про таких? Навіть із чугайстром не танцювали? Тоді все тільки починається! Будемо разом знайомитися з чарівними лісовими істотами, шукати квітку папороті, рятувати друзів і... може, покатаємось на слонах?

Для середнього шкільного віку.

УДК 821.161.2

ISBN 978-617-8177-25-6

© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО
«МАГУРА», 2024

Розділ 1

Ви тільки скажіть, як можна пережити таке паскудство?! Уже другий день із самісінького рання за вікном негода й хвища. Звісно, що замість гасати звивистими пляями чи запускати човники в потічку ми з Васьком мусимо стирчати в хаті й слухати, як за вікнами ліниво розхитуються і невдоволено шумлять лапатими вітами височецькі смереки.

Не менше за нас потерпає наша бабуся. Ні, вона не збиралася йти з нами на гульки, просто була б не проти, якби ми вже трохи злізли з її шиї. За ці дні ми геть-чисто замучили стареньку. Та вона мужньо відбиває наші допитливі атаки.

— Бабуню, бабуню, — вкотре просимо ми, — а розкажіть нам про чугайстра!

— Та я ж тільки вчора розповідала, — тепло всміхається бабуся Марія, поправляючи на голові хустину.

— Ну розкажі-і-ть, — канючить Васько.

— Ну, будь ла-аска-а-а-а, — долучаюсь і я.

Ми знаємо: бабуся ніколи не відмовить, коли ми отак удвох напосядемо. І якби в наші голови навіть і закралася хоч дрібка сумнівів, їх тут-таки розвіяла б ота сонячна бабусина усмішка, що так часто обдає нас дивовижним м'яким теплом. І не дивно, адже бабуся нас страшенно любить і дуже сумує за нами, бо навідуємося до неї в гості, у чарівне карпатське село, лише двічі на рік — під час літніх канікул і взимку, на Різдво.

Бабуся називає мене квіточкою. Це від великої любові. А ще — через те, що в мене ім'я квіткове — Лілія. Хоча так я тільки контрольні роботи в школі підписую, бо «Лілія» звучить якось дуже по-дорослому. А я ще тільки трішечки доросла, мені лише одинадцять років, чотири з половиною місяці і три дні. Насправ-

ді ж усі мене звать Ліля, або найчастіше — Лілька. А Василька Васьком кличуть. Це для зручності так, щоби швидше було. Бо він і сам у нас такий швидкий і вертлявий, наче отой вітер, що за вікном теперки розшумівся.

— Гаразд, умовили бабу, — випромінює нову порцію сонечка бабуся, гладячи нас із братиком по волоссю, — розкажу вам про чугайстра...

— І про нявок, і про нявок! — радіє Васько.

— Аякже, який же чугайстер без нявок? Без нявок чугайстер пропаде з голоду.

— Невже він їх насправді їсть? — не віриться мені.

— Хтозна, пташечко, — відповідає бабуся, — одначе всяка звірина чи людина мусить щось-то їсти, аякже.

— А що, бабусю, чугайстер — це людина? Чи звір?

— Важко сказати, — замислюється бабуся. — З одного боку — звір, бо в лісі сидить самотиною, волохатий, наче вівця, а з іншого — нібито й на чоловіка схожий: на двох ногах ходить, танцювати страх як любить...

Та й узагалі, подекують, що чугайстри — то люди, яких хтось із лютої злості колись прокляв. Тепер і блукають вони хащами. Отаке...

— Бабуню, бабуню, а чугайстер великий? — спитав Васько.

— Різні бувають.

— А більший за... за слона?

— Мабуть, що більший. Щоправда, слона я, діти, не бачила.

— А чугайстра що, бачили!? — аж підскочили ми.

— Та де бачила — що люди кажуть, те і я вам.

— Бабуню, бабуню, а хто сильніший: слон чи чугайстер? — не вгавав Васько, який після відвідин зоопарку вже два тижні все порівнює зі слоном і вимірює тільки слонами. Він навіть якимось чином визначив, що таткова «таврія» має пів слонячої сили.

— Це дурне запитання, — перебила я, — хай краще бабуся розкаже, де можна знайти чугайстра.

— Цього ніхто не знає, — відповіла бабуся, — людина з власної волі рідко коли знайде чи побачить чугайстра. Він сам з'являється.

До того, кому загрожує небезпека в лісі. Чугайстер боронить людей від нявок.

— А нявки страшні? — знову перебиває бабусю мій братик.

— Ой, страшні! — сплескує в долоні бабуся. — Ззаду. А спереду гарні...

— А вони подужають слона?

— Знову ти зі своїм слоном пхаєшся! — серджусь я. — Зачекай ти з ним.

— Так от, — продовжує бабуся Марія, — звабить нявка людину, заведе в нетрі — коли це чугайстер уже тут як тут. Злапає нявку та й роздере, а потім на ватрі запече.

— Фе, як бридко, — скривилась я, уявивши злу, запечену на вогнищі нявку — чорну, з обсмаленим волоссям і виряченими очима.

— А можна спитати, бабуню? — перебив Васько.

— Знову про слона? — заяскріла усмішкою старенька.

— Ні, не про слона, — запевнив Васько.

— Тоді питай.

— А він її солить?

— Кого?

— Ту нявку.

— Не знаю, — засміялась бабуся, — чудо ти моє маленьке!.. Вже як питає, то питає...

— Мабуть, солить, — замислено проказав малий, — чи приправою притрушує, бо інакше вона зовсім несмачна.

— А людей він хоч не їсть? — питаю я.

— Людей не їсть, квіточко, тільки до танку просить, та буває так затанцює, що людина й ногою не годна поворухнути.

— Мене б не затанцював, — гордо кидає Васько. — Мене навіть слон не затанцює.

Він дуже впевнено це каже, бо вже два роки вчиться степу в хореографічній студії. Степ — це танець такий, у якому черевиками зі спеціальними металічними підківками різні ритми вистукують. Васько вже добряче ногами перебирає, восени навіть на першості України зі степу змагатися буде. Тому я вірю, що мого семилітнього братика Васька ніякий чугайстер і навіть ніякий слон не затанцює.

Чи слон усе-таки зможе? Та ні, куди там йому до степу...